

patentansøgning da er resulteret i tre eller fire separate patenter med gyldighed i hvert sit land.

Det spørgsmål, der herefter skal tages stilling til, er dels, om det angivne formål kan ventes opnået i rimelig udstrækning, dels og navnlig, om de virkninger, systemet i øvrigt medfører, er gavnlige eller skadelige for det danske erhvervsliv.

Det er langt fra godtgjort, at de tilsigtede arbejdsbesparelser og forenklinger faktisk opnås ved overgangen til det foreslåede system. Man har skønnet, at det ville blive tilfældet; men som ofte påpeget, bl. a. af Industriraadet, er dette skøn behæftet med betydelig usikkerhed, og systemet kan — selv under de heldigste omstændigheder — kun medføre en forbigående og delvis lettelse i det arbejdspress, der hviler på patentmyndighederne i de nordiske lande.

Det er Raadets opfattelse, at skabelsen af systemet med nordiske patentansøgninger ikke vil resultere i mærkbare praktiske fordele, men tværtimod igennem sin eksistens virke stærkt hæmmende på sådanne gennemgribende ændringer i forprøvelsessystemet, eventuelt dets fuldstændige afskaffelse, som alene vil kunne løse problemet med den stadigt stigende balance af ikke-færdigbehandlede ansøgninger på længere sigt. Hvis systemet først er indført, kræver sådanne ændringer jo vedtagelse af samtlige fire landes myndigheder og parlamenter.

Som nævnt er det lidet sandsynligt, at systemet i praksis vil medføre den af patentlovskomiteerne forudsatte arbejdsbesparelse, fordi de udenlandske patentansøgere ganske naturligt vil øge deres interesse for det nordiske marked, når patenter for tre eller fire af de nordiske lande kan søges under ét. Dette accepteres for så vidt også af komiteerne i betænkningerne, men de anslår alene virkningen heraf til at medføre en forøgelse af ansøgningstallet på 10 pct. Dette tal er imidlertid rent gæteri.

Raadet har den opfattelse, at tallet vil blive væsentligt højere og henviser i denne forbindelse til bilag A, underbilag 2, specielt pag. 2 og 3, hvoraf særligt skal fremhæves, at udenlandske koncerner vil betragte Norden som ét patentområde, dels på grund af det nordiske patentansøgningssystem, dels fordi udøvelse i ét nordisk land formentlig vil blive anset for tilstrækkeligt til

at hindre meddelelse af tvangslicens i hele Norden på grund af manglende udøvelse.

En mærkbar arbejdsbesparelse for patentdirektoraterne og en dermed følgende hurtigere ekspeditionstid for ansøgerne om patent bliver der altså efter Raadets opfattelse ikke tale om. Derimod opnår disse ansøgere den fordel, at de nu kan dække hele Norden med én ansøgning, hvilket skulle betyde både en besparelse i afgifterne for ansøgningen og for honorar til patentagenten. Dette skulle altså være til fordel for industrien. Ved anskuelsen af eksisterende patenter med gyldighed i Danmark er det imidlertid et karakteristisk træk, jfr. den endelige betækning, pag. 93, tabel 2, at over 80 pct. af de til grund liggende ansøgninger hidrører fra udlændinge og over 70 pct. fra ikke-nordiske patenthavere. Der er altså ingen tvivl om, at de, der først og fremmest vil nyde fordelene ved systemet, vil blive udlændinge, fortrinsvis de store udenlandske industrikoncerner, der har kapital og forskningspersonel i tilstrækkeligt omfang til at udøve opfindervirksomhed i større stil. Og systemet vil som nævnt utvivlsomt bevirke, at den i forvejen meget høje procentvise udenlandske dækning af patenter i Danmark vil stige yderligere.

De fordele, dansk industri opnår ved systemets indførelse, er altså nærmest mikroskopiske, medens det til gengæld vil medføre åbenbare ulemper for denne (og den norske) industri, og det forekommer nu som før Raadet helt uforståeligt, at man for at opnå minimale praktiske administrative fordele vil udsætte landets hovednæringsvej herfor.

Det erkendes fra alle sider, at indførelsen af systemet vil medføre, at der vil blive udstedt mindst tre gange så mange patenter med gyldighed i Danmark som under den i dag gældende lov. Raadet har nærmere i bilag A, underbilag 2, pag. 5, jfr. pag. 1-2, begrundet og fastholder, at det let kan komme til at dreje sig om en femdobling. At en så kraftig forøgelse af patentdækningen, der for over 80 pct.s vedkommende vil falde på udenlandske hænder, jfr. ovenfor, vil være til skade og ulempe for dansk industri, turde være klart.

På den ene side vil de mange yderligere tilkommende patenter forhindre virksomhedernes aktivitet på de områder, der under det nye system i modsætning til under den